

5. Goroshko, Ye.I. (2007) "Theoretical analysis of Internet genres: to the description of the problem area", *Teoreticheskii analiz Internet-zhanrov: k opasaniuu problemnoi oblasti*, Zhanry rechi, issue 5 "Zhanr i kultura", pp. 370–389.
6. Dawkins, R. (1993) "The Selfish Gene", *Egoisticheskii gen*, Mir, Moscow, Russia.
7. Scchurina, Yu.V. (2010) "Comic creolized texts in Internet communication", *Komicheskiiye kreolizovannyye teksty v internet-kommunikatsii*, Vestnik Novgorodskogo gosudarstvennogo universiteta im. Ya. Mudrogo: nauchno-teoreticheskii i prikladnoi zhurnal, – no. 57, pp. 82–86.
8. Ksenofontova, I.V. (2009) "Specificity of communication in terms of anonymity: memetics, imageboard, trolling", *Spetsyfika komunikatsii v usloviakh anonimnosti: memetika, imidzhbordy, trolling, Internet i folklor*. Sbornik statei, pp. 285–294.
9. Krongauz, M.A. (2012) "Memes on the Internet: the experience of deconstruction", *Memy v internete: opyt dekonstruktsii*, Nauka i zhizn, no. 11, pp. 127–131.
10. Voronina, O.A. (2009) "Caricature as a kind of creolized texts", *Karikatura kak vid kreolizovannogo teksta*, Vestnik SMO MGU, no. 2, pp. 14–18.
11. Nezhura, Ye.A. (2012) "New types of creolized texts in the communicative space of the Internet", *Novyye tipy kreolizovannykh tekstov v kommunikativnom prostranstve interneta*, Teoriia yazyka i mezhkulturnaia komunikatsiia, no. 2 (12), pp. 47–52.
12. Shchurina, Yu.V. (2012) "Internet Meme as a Phenomenon of Internet Communication", *Internet-memy kak fenomen internet-kommunikatsii*, Nauchnyi dialog, no. 3, pp.161–173.

УДК 811.111:81'367.2.,653"

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ДАВНЬОАНГЛІЙСЬКОГО КВАЗІБЕЗОСОБОВОГО РЕЧЕННЯ З ПОЗИЦІЇ ТЕОРІЇ УПРАВЛІННЯ ТА ЗВ'ЯЗУВАННЯ

Бігдан М.В., аспірант

*Житомирський державний університет імені Івана Франка,
вул. Велика Бердичівська, 40, м. Житомир, Україна*

2331533@mail.ru

У статті розглядаються сучасні генеративні підходи та методи вивчення еволюції давньоанглійських квазібесособових речень. Запропоновані методики дослідження спираються на теорію управління та зв'язування Н.Хомського, що дало змогу проаналізувати структурні зміни імперсоналій та варіативність їх поверхневих реалізацій в англійській мові VII–XI ст.

Ключові слова: квазібесособове речення, теорія управління та зв'язування, діахронія, деривація, синхронний зріз.

СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ДРЕВНЕАНГЛИЙСКОГО КВАЗИБЕЗЛИЧНОСТНОГО ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПОЗИЦИИ ТЕОРИИ УПРАВЛЕНИЯ И СВЯЗЫВАНИЯ

Бигдан М.В.

*Житомирский государственный университет имени Ивана Франко, ул. Большая
Бердичевская, 40, г. Житомир, Украина*

2331533@mail.ru

В статье рассмотрены современные генеративные подходы и методы изучения эволюции древнеанглийских квазибезличных предложений. Предложенные методики исследования основаны на теории управления и связывания Н.Хомского, что позволило проанализировать структурные

изменения имперсоналий и вариативность их поверхностных реализаций в английском языке VII–XI ст.

Ключевые слова: квазибезличное предложение, теория управления и связывания, диахрония, деривация, синхронный срез.

FORMATION AND DEVELOPMENT OF OLD QUASI IMPERSONAL SENTENCES WITH POSITION CONTROL THEORY AND BUILDING

Bihdan M.V.

*Zhytomyr State University named after Ivan Franko, Zhytomyr,
Velyka Berdychivska str., 40, Zhytomyr, Ukraine*

2331533@mail.ru

The article deals with modern generative approaches and investigating methods of Old English quasi-impersonal sentence evolution. The methodology suggested is based on N. Chomsky's Government and binding theory, which allowed

to conduct complex diachronic investigation, as well as develop methods of sentence analysis in the English language of VII–XI cen. It studies a range of approaches to defining impersonal sentences, highlighting their advantages and disadvantages, as well as, outlines generative concepts implemented for impersonalities research. It proves that the findings of Government and Binding theory while investigating impersonality phenomenon are more forcible and valid. Hence, the article analyzes the implementation of extended projection principle, trace-methods in diachronic study of English quasi-impersonal sentences, as well as "small pro" and big PRO. It points out that a special attention should be paid to methods based on theta-theory and its gains concerning evolution of means of Agent representation in English quasi-impersonal sentences of VII–XI cen. While studying derivational syntactic sentence model it was suggested to implement Government and binding theory complementing the research methodology with some achievements of functional grammar. The suggested complex methodology of quasi-impersonal sentence diachronic investigation is based on new developments of generative paradigm and functional grammar and is applied on Old English period, where the author singles out quasi-impersonal verbs, studies the peculiarities of their deep and surface sentence structure, as well as, contextual environment and compares the standing of certain quasi-impersonal constructions, correlating their development with general changes of grammar structure of VII–XI cen. English and some linguistic and extralinguistic factors.

Key-words: quasi-impersonal sentence, Government and binding theory, diachrony, derivation, synchronic micro-level.

Новітні лінгвістичні розвідки дедалі частіше фокусують увагу на історичних витоках суперечливих мовних явищ. Категорія безособовості, репрезентована синтаксичними безособовими конструкціями, завжди вважалась науковцями проблемною щодо пояснення появи та еволюції засобів її вираження. Саме тому вивчення становлення та розвитку давньоанглійського безособового речення, зокрема квазібезособового, як його підкласу, є актуальним та важливим.

Особливості розвитку імперсоналій досліджувались із використанням традиційної граматики [9], функціоналізму [3; 5], когнітивного [4] та генеративного [12; 15] підходів. Саме останні генеративні студії [11; 13] містять цікаві результати стосовно становлення безособових утворень у давньоанглійський період. Проте існує нагальна потреба в комплексному вивченні процесу еволюції давньоанглійських імперсоналій, поясненні механізмів мовних змін, дослідженні факторів, що вплинули на заміну їх особовими конструкціями. Мета нашої роботи – за допомогою процедурного апарату теорії управління та зв'язування дослідити давньоанглійські безособові (зокрема, квазібезособові) речення в процесі становлення, та зробити припущення щодо мовних чинників їх розвитку протягом цього історичного періоду.

Об'єктом дослідження є мовна універсалия – категорія безособовості, репрезентована в англійській мові VII–XI ст. квазібезособовими синтаксичними конструкціями. Предмет вивчення – процес становлення та розвитку квазібезособових утворень у давньоанглійській мові.

Ілюстративним матеріалом роботи слугували квазібезособові конструкції, виокремлені у випадковій послідовності із різножанрових писемних пам'яток давньоанглійського періоду.

Безособові речення умовно поділяють на «справжні» безособові та квазібезособові. Г.Г. Почепцов запропонував семантично орієнтовану типологію, у якій розрізняв справжні безособові та квазібезособові дієслова, що утворюють ядро квазібезособових речень [14, с. 469].

Квазібезособові речення – це безсуб'єктні дієслівні утворення, у яких дієслово експлікує дію або стан, та керує пов'язаним із ним додатком у непрямому відмінку. Наприклад:

(1) *Ne lícaþ him ðeáh his earfoþu (Ps. Th. 40, 1). – His troubles do not please him.*

Існує декілька підходів до визначення квазібезособових речень, проте оскільки мета нашого дослідження полягає у вивченні їх становлення та розвитку, далі в тексті будемо розглядати ці імперсоналії, керуючись термінологією Г.Г. Почепцова як найбільш, на наш погляд, прийнятною.

Отже, усі давньоанглійські квазібезособові речення вчений згрупував за кількома семантичними сферами вживання [14, с. 471–481]:

1. Фізичний стан людини, наприклад:

(2) *Acaþ míne eágan (Ælfc. Gr. 36). – My eyes ake.*

2. Емоційний стан, наприклад:

(3) *Ðæt hé æfre ne bebence ymbe ða hreówsunge ðe hé ðer hreówsade (L. Ecg. P. i. 7). – Deque pœnitentia qua antea pœnituit nunquam cogitare.*

3. Фізична та ментальна діяльність чи стан, що є слабко контрольованими, наприклад:

(4) *Ðúhte heom ðæt hit mihte swá (Cd. Th. 266, 14). – It seemed to him that it might be so.*

4. Доцільність дії, наприклад:

(5) *Men cwádon gió ðonne him hwæt unwénunga gebýrede, ðæt ðæt wære weás gebýred (Bt. 40, 6; Fox 242, 4). – Men said formerly, when anything happened to them unexpectedly, that it happened by chance.*

5. Ідея фатальності, наприклад:

(6) *Him æt ðære byrig ne gespeów (Ors. 4, 5; Bos. 82, 8). – He did not succeed at the city.*

6. Модальність, наприклад:

(7) *Him mæg tó sorge ðæt hé nát hwæt him tóweard biþ (Bt. 11, 1; Fox 32, 12). – It causes him anxiety that he knows not what will happen to him.*

Становлення в давньоанглійській мові квазібезособового речення та значне поширення цих конструкцій у найдавніших писемних пам'ятках низка авторів [1; 2; 16] пов'язує із процесом поступового усвідомлення поняття суб'єкта, що протистоїть силам природи. Давня людина вбачала себе втягнутою в події проти своєї волі; більшість природних явищ пояснювались дією божественних та міфічних сил. Отже, із появою у VII ст. перших пам'яток писемності, з'явилися і перші квазібезособові синтаксичні утворення. Причиною їх появи вважають [1; 2, с. 171–176]:

- 1) міфологічне мислення, коли людина не називає діяча;
- 2) нечітке виділення діяча;
- 3) невідомі причини певної дії;
- 4) відсутність потреби в номінації діяча.

Згодом, світогляд людини почав змінюватися, з'явився егоцентризм у ставленні до навколишнього середовища, що позначилось, врешті, на розвитку квазібезособових конструкцій [2].

Аналіз виокремлених нами із давньоанглійського корпусу текстів квазібезособових речень дозволив виявити певну закономірність: їх загальна кількість та число варіантів вживання невинно знижуються від одного синхронного зрізу до іншого впродовж усього періоду (VII–XI ст.). Ці висновки цілком збігаються з даними О. Єсперсена щодо розвитку безособових конструкцій у давньоанглійській мові [9]. Науковець зазначав, що відбувся перехід від розгалуженої системи безособових структур у давньоанглійській мові до широкого вживання особових утворень у середньоанглійський період. О. Єсперсен ілюстрував цей процес таким прикладом:

- a) *Ʒam cyngre licodon peran* [the king (dat., sg.) liked (pl.) pears (nom., pl.)]
- b) *The king (sg.) likeden (pl.) pears (pl.)*
- c) *The king liked pears*
- d) *He liked pears*

Наведений приклад демонструє, як здійснювався упродовж давньо- та середньоанглійського періодів перехід від безособових конструкцій до особових, тобто перетворення об'єкта в давальному відмінку на номінативний суб'єкт.

Зазначимо, що сама наявність такого переходу визнається представниками усіх лінгвістичних напрямів, однак у поясненні його причин існують певні розбіжності. Сам О. Єсперсен вважав рушійною силою цих змін поступовий перехід англійського речення до фіксованого порядку слів за моделлю SVO. Так, речення a) має порядок слів OVS (*peran* – підмет), він не змінюється і у реченні b), хоча давальний відмінок іменної групи зникає. Речення c) може бути інтерпретоване як OVS, так і SVO, отже це і є найвища ступінь переходу від безособової до особової конструкції. Речення d) має прямий порядок слів (SVO), у якому наявний суб'єкт. О. Єсперсен стверджував, що в цьому випадку синтаксичний зсув супроводжується семантичним зсувом предиката в цих реченнях – «каузативність/рецептивність».

Д. Лайтфуд [10] наголошував, що зникнення безособових конструкцій зумовлене синкретизмом форм номінатива, датива та акузатива. Порядок слів SVO вчений вважає більш природним, ніж OVS, що і призводить до зникнення структур із додатком на початку речення. Не завадили цьому навіть займенникові форми, що могли відрізнитися за відмінком значно довше, ніж іменники: пор. *Him liked pears* vs. *The king liked the pears*.

О. Фішер та Ф. Ванн дер Лік [8, с. 337–338] погоджуються із наявністю семантичного зсуву в теорії «переходу», проте стверджують, що в давньоанглійській мові обидва значення (каузативність та рецептивність) представлені в семантиці квазібезособового дієслова, і саме вони детермінували вибір типу конструкції. У середньоанглійський період цей зсув у семантиці дієслова залишився, проте не потребував диференціації на рівні синтаксичних конструкцій.

Наведені вище концепції щодо пояснення становлення та розвитку квазібезособових конструкцій перебувають у площині традиційної граматики, когнітивного та функціонально-семантичного підходів. Сучасна генеративна парадигма, зокрема теорія управління та зв'язування, здебільшого погоджується із висновками наведених лінгвістичних студій, однак пропонує свій процедурний інструментарій у дослідженні цього складного питання.

Одним із головних постулатів генеративної граматики є «принцип обов'язкової наявності підмета» (Extended Projection Principle – EPP). Як наголошується в X-штрих теорії (одна із складових теорії управління та зв'язування), граматичний підмет перебуває в позиції специфікатора фінітної групи (TP), у межах якої специфікатор-підмет керує дієслівною групою (VP), що містить предикат з його аргументами. Отже, базова схема речення із урахуванням функціональних категорій в X-штрих теорії має такий вигляд:

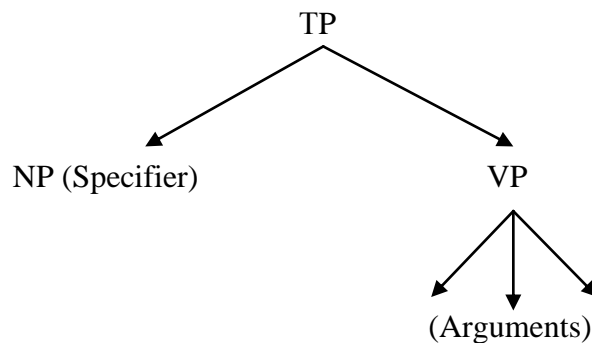

Рис. 1 Схема повної складової сучасного англійського речення.

Оскільки квазібезособові речення належать до неповних, теорія управління та зв'язування зобов'язана була дати пояснення, як їх досліджувати, зокрема в давньоанглійській мові.

Одним із методів, що вирішує це завдання, є введення терміна «порожня категорія» [11, с. 198–201]. У теорії управління та зв'язування порожня категорія має три варіанти: «сліди» (traces), «мале pro» (pro) і «велике PRO» (PRO). Розглянемо всі три методики, що спираються на ці поняття, аналізуючи давньоанглійські квазібезособові речення.

Отже, відсутні в структурі квазібезособового речення аргументи вважаємо «слідами» [11; 12]. «Слід» – це порожня категорія, невиражений на поверхневому рівні елемент речення. Проте на глибинному рівні він є аргументом предиката, що був, завдяки трансформації, переміщений у процесі актуалізації речення. Наприклад:

(8a) *Hwæt ofer módgað ðiós eorðe and ðis dúsð? (Past. 299, 22). – Quid superbit terra et cinis? – Що звеличує землю та прах?*

«Слід» (t) залишається перед предикатом *ofermódgað* від переміщеного *hwæt*. Отже, структура до трансформації є такою:

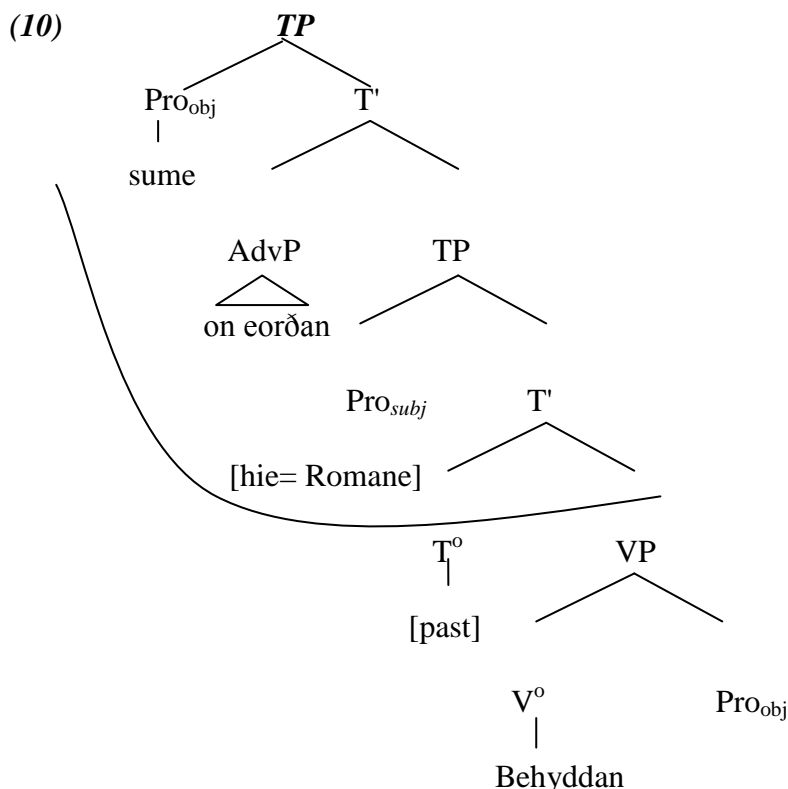
(8b) *Hwæt [t, ofermódgað] ðiós eorðe and ðis dúsð.*

Зазначимо, що методика «слідів» хоча і дає певне уявлення про аргумент, що був переміщений до актуалізації речення, проте не може його визначити однозначно. Тобто не вдається точно виявити референт «сліду».

Інший підхід – вважати відсутній підмет невираженим прономіналом («мале pro») [11, с. 192–204]. Його наявність обумовлена узгодженням між специфікатором (Spec) і вершиною (TP), тобто функціональною категорією. Наприклад:

(9) *7 sume on eorðan behyddan (Anglo-Saxon Chronicle, MS E 418). – And some [they] hid in the earth.*

У квазібесособових давньоанглійських реченнях, у яких реалізована порожня категорія «мале pro», невиражений у поверхневій структурі прономінал, можливо встановити в глибинній структурі при дериваціях. Наприклад:

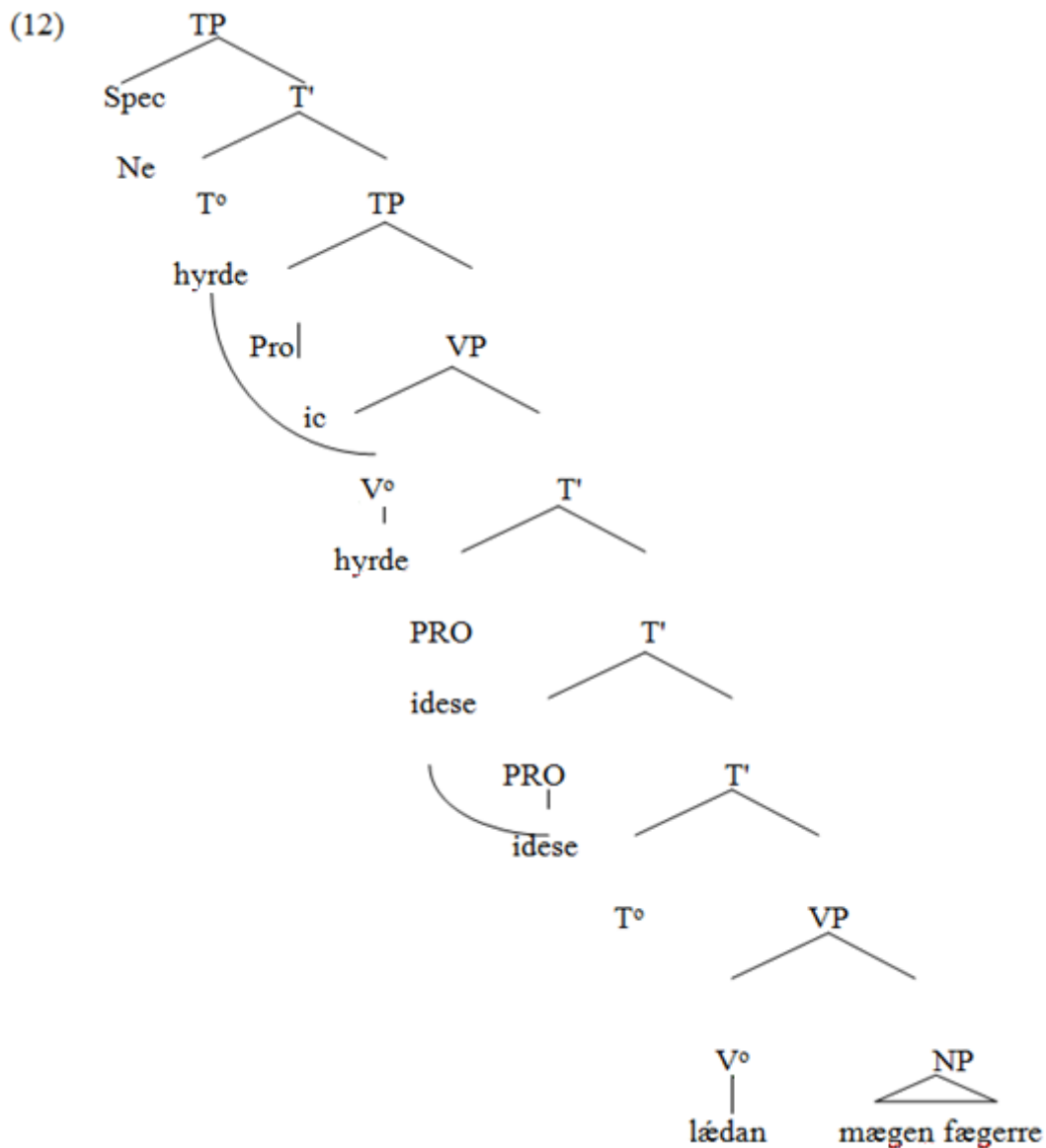

«Мале pro» можливо встановити, оскільки воно детерміноване функціональною категорією узгодження AGR. Однак у цій методиці також не існує однозначної відповіді, як встановити (pro).

Нарешті, існує метод аналізу, який спирається на припущення, що позиція підмета в реченні представлена «великим PRO», тобто імпліцитним суб'єктом інфінітивної групи [11; 12; 15]. Застосуємо цю методику для аналізу квазібесособового речення. Наприклад:

(11) *Ne hýrde ic idese lædan mægen fægerre (Elen. Kmbl. 480). – I have not heard of a queen leading a fairer force.*

«Велике PRO» (специфікатор інфінітивної групи), що не отримало фонетичного вираження на поверхневому рівні, легко відтворюється із попереднього контексту. Його глибинна структура має такий вигляд:

Недоліком цієї методики слід вважати довільний характер інтерпретації «великого PRO».

Зовсім інший підхід до вивчення феномену безособовості в давньоанглійській мові пропонує Ф. Осаво [13]. Учений стверджує, що в давніх мовах обов'язково актуалізуються лише аргументи предиката, а не інших іменних груп. Отже, структура давньоанглійського безособового речення має такий вигляд:

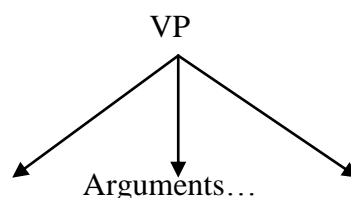

Рис. 2 Структура повного складника давньоанглійського безособового речення.

Спираючись на положення тета-теорії, як одного із модулів-складників теорії управління та зв'язування, Ф. Осаво стверджує, що суб'єктна позиція не завжди гарантовано заповнюється іменною групою в номінативі, якщо агентивна тета-роль не детермінована предикатом. Отже, можна дійти висновку, що глибинна структура і механізм породження

речення в давньоанглійській істотно відрізняється від аналогічних процесів у сучасній англійській мові. Особливо показовими в цьому плані є квазібезособові речення із дієсловами «погодних умов». Наприклад:

(13) *hit rine and sniwe and styrme ute... (Bede/2, 13) – It rains and snows and it is stormy outside.*

У таких реченнях не існує агенса і експериєнцира, залучених у ситуацію. Суб'єкт неконтрольовано стає учасником певної дії. Ф. Осава, використовуючи терміни тета-теорії, доводить, що давньоанглійська мова є абсолютно тематично-детермінованою; в ній не діє «Принцип обов'язковості підмета», категорія суб'єкта-підмета в давньоанглійський період ще не сформована ні семантично, ні синтаксично [13, с. 16–22].

На наш погляд, саме ці положення найбільш ґрунтовно пояснюють процес становлення та розвитку квазібезособових речень у давньоанглійський період.

Становлення давньоанглійського квазібезособового речення відбувалося в умовах, коли людина вбачала себе втягнутою у події проти своєї волі під впливом міфічних та божественних сил. Перші писемні пам'ятки англійської мови VII–VIII ст. містять велику кількість квазібезособових конструкцій, у яких відсутній діяч або невідомі причини дії, проте вже в пам'ятках XI ст. певна кількість безособових утворень замінюється особовими, що свідчить про появу егоцентризму у ставленні людини до навколишнього світу. Лінгвістичні теорії переконливо пояснюють цей процес, спираючись на інструментарій окремих концепцій (зникнення флексій, перехід до порядку слів SVO, семантичний зсув каузативність/рецептивність). Сучасна теорія управління та зв'язування надає дослідникам можливість вивчити еволюцію квазібезособових речень із використанням методик «слідів», «малого про» і «великого PRO». Найбільш ефективною в наших дослідженнях вважаємо концепцію Ф. Осави, яка спирається на тета-теорію та стверджує, що давньоанглійська мова є тематично-детермінованою із несформованою категорією суб'єкта-підмета. Саме це і відбилося на становленні та розвитку квазібезособових речень у давньоанглійський період. У подальших дослідженнях плануємо вивчити еволюцію імперсоналій у середньоанглійській мові.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галкина-Федорук Е.М. Безличные предложения в современном русском языке / Е.М. Галкина-Федорук. – М. : Издательство МГУ, 1958. – 331 с.
2. Захарова М.В. Безличные предложения в культурологическом аспекте / М.В. Захарова // Сопоставительная филология и полилингвизм. Сб. науч. трудов. – Казань: КГУ, 2003. – С. 171–176.
3. Золотова Г.А. Понятие личности / безличности и его интерпретация / Г.А. Золотова // Russian Linguistics. – 2000. – № 24. – С. 103–115.
4. Кубрякова Е.С. О методике когнитивно-дискурсивного анализа применительно к исследованию драматургических произведений / Е.С. Кубрякова // Принципы и методы когнитивных исследований языка: Сб. науч. тр. – Тамбов: ТГУ, 2008. – С. 30–45.
5. Теория функциональной грамматики: Персональность. Залоговость / под. ред. А.В. Бондарко. – СПб. : Наука, 1991. – 370 с.
6. Allen C.L. Reconsidering the History of Like / C.L. Allen // Journal of Linguistics. – 1986. – № 22 – pp. 375–409.
7. Khomsky N. Syntactic Structures / N. Khomsky. – Berlin : Mouton der Gruyter, 2002. – 117 p.

8. Fisher O.C. The Demise of the Old English Impersonal Construction / O. Fisher, F. van der Leek // *Journal of Linguistics*. – 1983. – № 19. – pp. 337–368.
9. Jespersen O. A Modern English Grammar on Historical Principles / O. Jespersen. – L. : George Allen & Unwin LTD, 1954. – 528 p.
10. Lightfoot D.W. Principles of Diachronic Syntax / D.W. Lightfoot. – Cambridge : Cambridge University Press, 1979. – 429 p.
11. McCawley N.A. From OE/ME “Impersonal” to “Personal” Constructions: What is “Subjectless”? / N.A. McCawley // *Papers from the Parasessions on Diachronic Syntax / B. Steever*. – Chicago : Chicago Linguistic Society, 1976. – pp. 192–204
12. Neeleman A., K. Szendroi. Radical Pro-Drop and the Morphology of Pronouns / A. Neeleman, K. Szendroi // *Linguistic Inquiry*. – 2006. – pp. 671–714.
13. Osawa F. Missing Arguments in Earlier English Clause Structures / F. Osawa // *UCL Working Papers in Linguistics*. – 1996. – № 8. – pp. 1–22.
14. Pocheptsov G.G. Quasi-Impersonal Verbs in Old and Middle English / G.G. Pocheptsov // *Trends in Linguistics. Studies and Monographs 103. Studies in Middle English Linguistics / Ed. by J. Fisiak*. – Berlin; N.–Y. : Mouton de Gruyter. – 1997. – pp. 469–488.
15. Rizzi L. Null Objects in Italian and the Theory of PRO / L. Rizzi // *Linguistic Inquiry*. – 1986. – № 17. – pp. 501–557.
16. Tripp R. The Psychology of Impersonal Constructions / R. Tripp // *Glossa*. – 1978. – № 12. – pp. 177–187.

REFERENCES

1. Galkina-Fedoruk, Ye. M. (1958) “Impersonal sentences in modern Russian”, *Bezlichnyie predlozheniia v sovremennom russkom yazyke*. – M. : Izdatelstvo MSU. – 331 p.
2. Zakharova, M.V. (2003) “Impersonal sentences at culturological aspect”, *Bezlichnyie predlozheniia v culturologicheskom aspecte // Sopostavitelnaia filologiiia i polilingvizm*. – Kazan : KSU. – Pp. 171–176.
3. Zolotova, G.A. (2000) “Conception of personal/impersonal and its interpretation”, *Poniatie lichnosti/bezlichnosti i yego interpretatsiia // Russian Linguistics*. – № 24. – pp. 103–115.
4. Kubriakova, Ye.S. (2008) “About methodology cognitive and discursive analysis in touch of dramatical creative works”, *O metodike kognitivno-diskursivnogo analiza primenitelno k issledovaniiu dramaturgicheskikh proizvedenii // Printstipy i metody kognitivnykh issledovaniu yazyka*. – Tambow. – pp. 30–45.
5. The theory of functional gramma: personality, voice (1991), *Teoriia funktsionalnoi grammatiki : Personalnost. Zalogovost / after A.V. Bondarko*. – SPb. : Nauka. – 370 p.
6. Allen, C.L. (1986) “Reconsidering the History of Like”, *Journal of Linguistics*. – № 22 – pp. 375–409.
7. Chomsky, N. (2002) “Syntactic Structures”. – Berlin : Mouton der Gruyter. – 117 p.
8. Fisher, O.C., van der Leek F. (1983) “The Demise of the Old English Impersonal Construction”, *Journal of Linguistics*. – № 19. – pp. 337–368.
9. Jespersen, O.A (1954) “Modern English Grammar on Historical Principles”. – L. : George Allen & Unwin LTD. – 528 p.
10. Lightfoot, D.W. (1979) “Principles of Diachronic Syntax”. – Cambridge : Cambridge University Press. – 429 p.
11. McCawley, N.A. (1976) «From OE/ME “Impersonal” to “Personal” Constructions: What is “Subjectless”?» // *Papers from the Parasessions on Diachronic Syntax / B. Steever*. – Chicago : Chicago Linguistic Society. – pp. 192–204.
12. Neeleman, A., K. Szendroi “Radical Pro-Drop and the Morphology of Pronouns” // *Linguistic inquiry*. – pp. 671–714.

13. Osawa, F. (1996) "Missing Arguments in Earlier English Clause Structures" // UCL Working Papers in Linguistics. – № 8. – pp. 1–22.
14. Pocheptsov, G.G. (1997) "Quasi-Impersonal Verbs in Old and Middle English" // Trends in Linguistics. Studies and Monographs 103. Studies in Middle English Linguistics / Ed. by J. Fisiak. – Berlin; N.-Y. : Mouton de Gruyter. – pp. 469–488.
15. Rizzi, L. (1986) "Null Objects in Italian and the Theory of PRO" // Linguistic Inquiry. – № 17. – pp. 501–557.
16. Tripp, R. (1978) "The Psychology of Impersonal Constructions" // Glossa. – № 12. – Pp. 177–187.

УДК 811.111:81'367.622

RESULTS AND PROSPECTS OF RESEARCH OF DYNAMICS OF AFFIX DERIVATION OF NOUN

Bilousenko P.I., Doctor of Philology, Professor

Zaporizhzhya national university, Zhukovsky str., 66, Zaporizhzhya, Ukraine

bilousenko@gmail.com

The achievements of domestic and foreign linguists in study of the historical derivation of Ukrainian noun were summed up. The achievements of historic Southern Ukrainian historical derivatological Center at Zaporizhzhya National University are revealed in study of the dynamics of individual subsystems of affixal word building structure of noun. The plans and prospects of the members of the Center in the preparation of academic publications in word forming of nouns are unveiled. Word forming system of the Ukrainian language through the ages have developed as a collection of dialect systems and subsystems that interact with each other. Research in this area (meaning the historical derivation dialect) only just begun, but has now found dialectal features of word formation noun even in the oldest written stage of the Ukrainian language. Taking this into account in the present studies derivational system is presented somewhat simplistically as some abstraction (but which is very close to reality) due to the fact that there are relatively removed the problem of dialect variation and replaced by the notion of system variability. Note here that the question of whether a studied derivational structure belongs to the dialect language (colloquial) or fictional – it is not the question of a system but a norm. However, the literary norm may promote or slow down the development of certain elements of their progress, due to this certain structures are in place standardized system where the spontaneous development of regulation had led to new (or gain) of expressive means (stylistic, genre, etc. differentiation of languages). These and other questions should be the object of study of future generations of gerivalogists.

Key words: historical background of word formation, word building type, affixal derivation of noun, old Slavic language, dynamics of word forming subsystem, suffixes of feminine and middle genre, pluralia tantum nouns, composite suffixal derivation.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВИВЧЕННЯ ДИНАМІКИ АФІКСАЛЬНОЇ ДЕРИВАЦІЇ ІМЕННИКА

Білоусенко П.І.

Запорізький національний університет, вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна

bilousenko@gmail.com

Підбито підсумки вивчення вітчизняними та зарубіжними мовознавцями історичного словотвору українського іменника. Представлені досягнення Південноукраїнського історико-дериватологічного центру при Запорізькому національному університеті в дослідженні динаміки окремих підсистем афіксальної словотвірної системи іменника. Розкрито плани та перспективи роботи учасників Центру з підготовки академічного видання зі словотвору іменника.

Ключові слова: історія становлення словотвору, словотвірний тип, афіксальний словотвір іменника, праслов'янська мова, динаміка словотвірної підсистеми, суфікси жіночого й середнього родів, іменники pluralia tantum, композитно-суфіксальна деривація